

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/183/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214218329
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4214218329.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. MCGA legal, s. r. o., so sídlom Bratislava, Partizánska 2, IČO: 36 715 662, proti povinnej: C. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., H. XXXX/XX, o vymoženie sumy 4.281,88 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 19. marca 2015 č. k. 9Er/1114/2014-34 takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Povinnej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Kamila Líšku (EX 2125/2014) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 84/2007 Z. z., § 39 Občianskeho zákonníka, ako aj rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR a zistením, že záväzkový vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda je potrebné ho posudzovať i v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že v danom prípade nebolo možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožnila spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponechávala ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto bola podľa občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že nešlo o individuálne dojednanie tejto doložky, na ktoré by povinná, teda spotrebiteľka, bola zvlášť upozornená, ktoré by bolo s povinnou zvlášť dojednané, ona by bola s týmto ustanovením zmluvy súhlasila a prejavila by svoj súhlas podpisom. Podpis na úverovej zmluve nebolo možné, podľa názoru súdu, považovať zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť bolo nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinná sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdala vopred svojich práv, čo bolo v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský

rozsudok. Takto vydaný rozsudok nebol vykonateľný a nemohol byť ani exekučným titulom, pretože nebol spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúvaní toho či bolo predložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd zamerlal najmä na zistenie, či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvého stupňa zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to bolo možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo bol dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekučného konania.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonnej lehote písomne odvolanie oprávnený, dávajúc do pozornosti dôvodovú správu k ustanoveniu § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, majúc pritom za to, že predmetná rozhodcovská doložka je v zmysle zákona a neprieči sa dobrým mravom, keďže nebráni dlžníkovi, aby si svoje práva voči veriteľovi uplatnil na príslušnom všeobecnom súde a zároveň umožnila veriteľovi, aby si uplatnil svoje práva voči dlžníkovi na príslušnom rozhodcovskom súde v zmysle rozhodcovskej doložky. K skutočnostiam uvedeným v napadnutom rozhodnutí poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoE/18/2010, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18CoE/924/09. Na základe vyššie uvedeného vyjadril presvedčenie, že nenastala ani jedna skutočnosť uvedená v § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovský rozsudok je vydaný podľa zákona, neobsahuje neprijateľnú podmienku, nedochádza tu teda k vymáhaniu plnenia v rozpore s dobrými mravmi a návrh na vykonanie exekúcie, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, je v súlade s právoplatným a vykonateľným rozsudkom. Z uvedených dôvodov žiadal odvolací súd, aby uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie tak, ako to žiada v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Sudkyňa súdu prvého stupňa predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, nakoľko odvolaniu oprávneného nemienila, pretože napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne (§ 374 ods. 4 OSP).

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

V prejednávanej veci sa oprávnený svojím návrhom, doručeným súdnemu exekútorovi dňa 24. 09. 2014, domáhal vykonania exekúcie pre vymoženie sumy 4.281,88 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom je Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a. s. zo dňa 12. 10. 2012 sp. zn. G1109145, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22. 11. 2012 a vykonateľnosť dňa 26. 11. 2012. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor prvostupňovému súdu dňa 07. 10. 2014, o ktorej súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov v ňom uvedených zamietol.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolačný súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013)

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvého stupňa ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvého stupňa, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

K samotnému záveru súdu prvého stupňa v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (jej prijateľnosť a teda platnosť) treba uviesť, že rovnako ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami

zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednaní je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Formulácia rozhodcovskej doložky, obsiahnutá v bode 5.38 Obchodných podmienok úverových produktov (verzia 2/2006), neumožňuje dať klientovi možnosť neprijať rozhodcovskú doložku, nakoľko rozhodcovská doložka je vsunutá medzi ostatné podmienky, drobným ťažko čitateľným písmom, čo značne sťažuje oboznámenie sa s úverovými podmienkami veriteľa, na ktoré zmluva odkazuje. Okrem toho zmluva je podpisovaná v čase nižšej bdelosti klienta, kedy sa klient najmä sústreďuje na získanie finančných prostriedkov a nepredpokladá, že by sa dostal s ich platením do omeškania. Navyše rozhodcovská doložka nespĺňa ani požiadavku písomnej formy, ktorá je klasifikovaná jej neplatnosťou, pretože nebola podpísaná účastníkmi zmluvného vzťahu. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

V tejto súvislosti pre úplnosť odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka podáva len príkladný výpočet neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách. Prijateľnosť podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve bolo preto možné skúmať aj z iných hľadísk, než v tomto ustanovení výslovne uvedených, najmä z tých, ktoré boli v súlade so Smernicou tak, ako tomu bolo v danom prípade.

Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že povinnej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu nežiadala, ani jej žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.